

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Cap. XIX. Barlaam Regis filium mysterijs fidei ac sanctæ Eucharistiæ imbut. Tum de imaginum cultu, ac Nicæno Symbolo verba facit. Atq[ue] ita demum Baptismum & Eucharistiam ipsi impertit, atq[ue] ad ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

nullo modo surripi possit, Deum scilicet in ipso per illorum preces opitulatorem tibi adiungens. Sic enim hoc consequeris, ut opes ad optima quæque tibi adiumento sint. Ac deinde, cum *Ephes. 6.* Spiritus armaturam acceperis, & lumbos in veritate succinxeris, ac iustitiæ lorica indueris, & salutis galeam capiti tuo imposueris, & pedes in Evangelij pacis præparationem calcearis, fideique scutum ac Spiritus gladium, quod est verbum Dei, manibus sumpseris, atque vndique te præstantissimis armis instruxeris, ac muniueris, ita demum fidei animo ad bellum cum impietate committendum egredere: ut ea in fugam versa, atque ipsius duce diabolo in terram alliso, à dextra Domini manu, quæ vitæ principium affert, victtricem coronam consequaris.

*BARLAAM REGIS FILIVM
mysterijs fidei ac sancta Eucharistia im-
buit. Tum de imaginum cultu, ac Nicæno
Symbolo verba facit. Atque ita demum
Baptismum & Eucharistiam ipsi
impertit, atque ad virtu-
tis studium hor-
tatur.*

CAPVT XIX.

K 3

CVM

Ante ba-
ptismū plu-
rimis die-
bus prapa-
rauit filiū
Regis, mā
dans ieiū-
nare & o-
rare: velu-
t ieriam B.
Petrum
dixisse,
author est
Clemens
Pontifex
epist. 1 ad
Iacobum.

CUM Barlaam huiusmodi doctri-
nis, ac salutiferis sermonibus, Re-
gis filium imbuisset, atque ad diuinum
Baptismum præparasset, ei que, vt con-
suetudo fert, ad aliquot dies ieiunare,
ac precibus incumbere præcepisset, ad
eum crebrò ventitare non desinebat,
atque omnia orthodoxæ fidei dogma-
ta ipsi tradebat, diuinumque Euange-
lium exponebat, ac præterea Aposto-
licas cohortationes & Prophetarum
loca ipsi explanabat. Nam cum vir ille
diuinitus tradita doctrina polleret, om-
nem, tam veteris, quam noui Testa-
menti Scripturam memoriter recitabat.
Cumque diuino Spiritu incitatus ferre-
tur, adolescentera veræ Dei notitiæ luce
collustrauit. Eo autem die, quo bap-
tizandus erat, docendi causa, his ad eum
verbis utebatur.

Oratio Bar-
laami ad
Iosaphat.
Psalms. 4.
SS. Trini-
tatis.

En Christi sigillum accipere, at-
que dominici vultus lumine consigna-
ri, Dei que filius, ac viuifici Spiritus
templum effici properas. Quocirca
in Patrem, & Filium, & Spiritum san-
ctum crede, sanctam, inquam, ex
qua vita initium duxit, Trinitatem,
quæ in tribus personis, & vna diui-
nitate celebratur, ac, quantum qui-
dem ad personas & personales proprie-
tates

rates attinet, distincta est, quantum
 autem ad essentiam, coniuncta & co-
 pulata: vnum Deum vnigenitum agno-
 scens, atque vnum Filium vnigenitum, *Pater.*
 Dominum nostrum I E S V M C H R I-
 S T V M, Lumen de Lumine, Deum ve-
 rum de Deo vero, genitum ante om-
 nia sæcula. (Etenim ex bono Patre bo-
 nus Filius genitus est: Et ex vnigenito *Verbum.*
 Lumine sempiternum Lumen effulsit:
 Et ex vera vita viuificus fons prodijt:
 Et ex ipsa met potentia, Filij potentia e- *Hebr. 1.*
 micuit: qui est splendor gloriæ, & ver-
 bum verè subsistens, qui *in principio o-*
rat, & apud Deum erat, & Deus erat,
 principij expers & sempiternus: per
 quem omnia facta sunt, tam quæ ocul- *iona.*
 lis cernuntur, quàm quæ cerni neque-
 unt.) Et vnum Spiritum sanctum, ex Pa- *S. Spiritus.*
 tre procedentem, agnoscens, Deum
 perfectam, & vitam afferentem, ac san-
 ctitatem præbentem, eadem volunta-
 te præditum, omnipotentem, eandem
 æternitatem habentem, verè subsisten-
 tem. Ad hunc igitur modum Patrem
 & Filium & Spiritum sanctum adora,
 in tribus personis seu proprietatibus,
 atque in vna diuinitate. Communis
 enim his tribus est diuinitas, atque vna
 ipsorum natura est, vna substantia, vna

gloria, vnam regnum, vna potentia, vna auctoritas. Commune autem est Filio & Spiritui sancto, quod ex Patre sunt. At verò Patri proprium est, ingenitum esse: Filio, genitum esse; Spiritui denique processisse.

Nō inquit, rēdum quo pacto vel Filius genitus sit, vel Spiritus processerit. Sic igitur hæc crede. At generationis aut processionis modum comprehendere minimè studeas, (neque enim comprehendi potest) verum integro corde ac sine vlla superuacanea inuestigatione illud tene, nimirum Patrem & Filium & Spiritum sanctum omnibus modis vnum esse, excepta ingeni proprietate, & generatione, & processione.

Incarnatio.

Illudque item, vnigenitum Filium ac Dei Verbum, & Deum, salutis nostræ causa Patris decreto, ac Spiritus sancti adiuncta opera, in terram descendisse, sine semine in sanctæ Virginis ac Dei genitricis Mariæ utero per Spiritum sanctum conceptum, ac sine vlla labe genitum, perfectumque hominem effectum: illudque præterea, ipsum perfectum Deum, ac perfectum hominem esse, ex duabus naturis, hoc est diuinitate, & humanitate, ac in duabus naturis intelligentia & voluntate & operatione & arbitrij libertate præditis, atque om-

mira-

niratione perfectis, iuxta normam ac rationem vtrique naturæ, hoc est diuinæ & humanæ consentaneam, vna autem composita persona. Hæc inquam simpliciter, atque sine vlla curiosa inuestigatione accipe: nec illud intelligere stude, quoniam pacto Dei Filius seipsum exinaniuerit, atque ex virginis sanguinibus homo sine semine atque corruptione factus fuerit: aut quoniam pacto duæ naturæ in vnam personam conuenerint. Nam hæc, quæ diuinitus nobis à Scriptura sancta dicta sunt, fide tenere docemur: modum autem nescimus, nec exponere possumus.

Crede Filium Dei, qui per viscera misericordiae suæ homo factus est, omnes *Christus* eas humanas affectiones, quæ natura- *omnes hu-* manas af-
les sunt, nec vitio dantur, suscepisse. Fa- *fectiones,*
me enim, quantum ad humanam natu- *qua vitio*
ram attinet, ac siti laborauit, & dormi- *carent, su-*
uit, & in angore versatus est, & pro no- *scepit.*
stris iniquitatibus ad mortem ductus,
crucique affixus, ac degustata morte se-
pultura affectus est, diuina interim na-
tura ab omni perpeffione ac mutatione
libera manente. Nullam enim omnino
perpeffionem ipsius naturæ ab omni
perpeffione alienæ attribuimus: verum
in ea natura, quam assumpsit, eumpaf-

sum & sepultum esse agnoscimus, ac
 diuina gloria à morte ad vitam & im-
 mortalitatem excitatum esse, atque
 in caelos ascendisse, tandemque rur-
 sum cum gloria venturum esse, vt de
 viuis ac mortuis sententiam ferat, at-
 que vnicuique pro eo ac meritis est re-
 pendat.

Matth. 16.

Apoc. 22.

Ioan. 5.

Resurre-

ctio.

Aduersus

Mani-

chaos.

Bonicle-

lio est Dei

atque in

figenda

ere.

Resurgent enim mortui, & excita-
 buntur qui in monumentis sunt. At-
 que illi quidem, qui Christi manda-
 ta obseruauerint, & in recta fide ex hac
 vita excefferint, sempiternam vitam
 hæreditariò possidebunt: qui autem
 in peccatis sese corruerint, atque
 à recta fide deflexerint, ad sempiter-
 num supplicium abituri sunt. Crede
 nec vllam mali essentiam, nec regnum
 vllum esse: nec principij expers illud
 esse statue, aut in seipso extitisse, vel
 etiam à DEO ortum traxisse (procul
 à te sit hæc absurditas:) verum opus
 nostrum, ac Diaboli, hoc esse, quod
 nostra incuria & negligentia obre-
 pit, propterea quod libero arbitrio præ-
 diti sumus, ac sponte nostra, tam bo-
 num, quam malum eligamus. Ad hæc
 vnum baptisma ex aqua & Spiritu san-
 cto in peccatorum remissionem confi-
 tere.

Atque

Atque insuper ab omni labe pura *Quid de*
Christi mysteria accipe, certissimè ere- *Euchari-*
dens, Dei nostri corpus & sanguinem *stia credet-*
esse, quæ hominibus fide præditis, ad *dum.*
peccatorum veniam dono dedit. Chri-

stus enim ea nocte, qua tradebatur, te-
stamentum nouum Discipulis suis &
Apostolis, ac per eos omnibus, qui in
ipsum credituri erant, in hæc verba san-
xit: *Accipite & manducate, hoc est cor-* *1. Cor. 11.*
pus meum, quod pro vobis frangitur in re-
missionem peccatorum. Eodemque mo-
do sumptum calicem, ipsis porrexit, di-
cons: Hic est sanguis meus, noui testa-
menti, qui pro vobis effunditur in re-
missionem peccatorum. Hoc facite in
meam commemorationem Ipse igitur Dei *Hebr. 4.*
sermo viuus & efficax, atque sua virtu-
te nihil non efficiens, per diuinum ac
sacrosanctum sermonem, ac Spiritus
sancti aduentum, ex oblationis pane &
vino corpus suum ac sanguinem efficit,
atque immutat: & ijs, à quibus cupido
animo percipitur, sanctitatem & lucem
affert.

Venerandam characteris Domini, *De imagi-*
hoc est, Dei Verbi, humanitate nostra *nibus hono-*
causa induti, effigiem adoræ, cum fi- *re efficien-*
de exosculans, atque ita existimans, te *dis.*
ipsummet Creatorem in imagine con-

K. 6. *ueri,*

Basil. l. de Spiritu sancto cap. 18. tueri. Siquidem imaginis honor, via sancto viro proditum est, ad exemplar refertur. *Exemplar* porro est id, cuius imago effingitur, atque ab eo derivatur. Etenim cum picturam in imagine cernimus, ad veram formam, cuius imago est, mentis oculis transimus, cum, qui nostra causa carnem sibi adiunxit, pie adorantes: non ipsi quidem picturae diuinitatem attribuentes, verum ut incarnati Dei imaginem, pro nostro erga eum, qui nostra causa etiam usque ad serui formam sese exinaniuit, amore ac benevolentia, complectentes. Eodemque modo etiam pura ipsius *Mattis*, atque omnium *Sanctorum*, effigies, eadem ratione complectens, atque item viuifica ac veneranda *Crucis* typum fide adorans, exoscylare, ob Christum videlicet ac Deum & mundi Seruatorem, qui salutis nostrae causa carne in ipsa suspensus est, nobisque ad victoriam aduersus Diabolum obtinendam hoc signum dedit. Cohorrescit enim ille, ac tremore afficitur ipsius vim intueri minimè sustinens.

In his dogmatibus, atque huiusmodi fide baptizaberis, eam mutationis omnis expertem, atque ab omni haeresi puram usque ad extremum vitae spiritum

geti-

retinens: Omnem autem doctrinam, *Diabolus*
 atque omnia dogmata, quæ huic à re- *crucis sig-*
 prehensione alienæ fidei aduersantur, *nū timer.*
 execrare, atque ab alienationem à Deo
 esse existima. Ait enim Apostolus: *Et Galat. 1.*
inisi angelus de celo Euangelizet vobis,
præterquam quod Euangelizauimus vo-
bis, anathema sit. Neque enim aliud est
 Euangelium, aut alia fides, præter eam,
 quæ ab Apostolis prædicata, atque à di-
 uinis Patribus in varijs Concilijs con-
 firmata est.

Hæc cum dixisset Barlaam, atque
 illud fidei symbolum, quod in Nicœ-
 no concilio editum est, Regis filio ex-
 posuisset, in nomine Patris, & Filij, & *Baptiza-*
 Spiritus sancti cum, in Piscina, quæ in *tur Iosa-*
 ipso horto erat, baptizauit: ac super *phat.*
 eum Spiritus sancti gratia venit. Cum *Barlaam*
 quæ ad ipsius cubiculum rediisset, atque *missa pri-*
 incruenti sacrificij sacrum peregisset, *uatam ce-*
 immaculata Christi mysteria ipsi im- *lebrat.*
 pertiuit. Posteaque illi spiritu exulta-
 bat, Christum Deum laude atque gloria
 afficiens.

Dixit autem ad eum Barlaam: *Bene. 1. Pet. 1.*
dictus Deus, & pater Domini nostri Iesu
Christi, qui pro ingenti sua misericordia
regenerauit te in spem viuam, in heredita-
tem incorruptibilem & incontaminatam,

& immarcescibilem, conseruatam in celis in Christo IESU Domino nostro per Spiritum sanctum. Hodierno enim die à peccato liberatus, accepto sempiternæ vitæ pignore, Deo mancipatus es, ac relictis tenebris lumen induisti, adopratus in libertatem gloriæ filiorum DEI. Quotquot enim, inquit ille, receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius. Itaque non iam seruus es, sed filius, & hæres Dei, per Christum in Spiritu sancto. Quocirca, charissime, id stude, vt mundus & immaculatus ipsi inueniaris, supra fidei fundamentum proba opera extruens. Fides enim sine operibus mortua est, quemadmodum & opera sine fide.

Atque, vt iam prius, me ad te dicere memini, deposita iam omni malitia, veterisque hominis, qui secundum erroris desideria corrumpitur, operibus omnibus odio habitis, tanquam modò genitus infans, rationabile & sine dolo virtutum lac sugere concupisce: vt in eo crescas, atque ad mandatorum Dei cognitionem peruenias in virum perfectum, in mensuram ætatis plenitudinis Christi: vt non iam sis paruulus sensibus, vitiosarum affectionum sub-

Ioan. 1.

Gal. 4.

2. Pet. 3.

Iacob. 2.

Ephes. 7.

1. Pet. 2.

Ephes. 4.

ctibus ac tempestate iactatus, & circumactus, verum malitia quidem parvulus sis, ad bonum autem firmam ac solidam mentem habeas, atque, ut dignum est ea vocatione, qua vocatus es, in mandatorum Domini observatione verseris, excussa nimirum atque a remoti prioris vitæ vanitate, quemadmodum gentes ambulant in vanitate sensus sui, obscuratum habentes intellectum, alienati à gloria Dei, cupiditatibusque suis & motibus à ratione avertis subiecti.

Tu verò quemadmodum ad Deum vivum & verum accessisti, sic etiam ut filius lucis ambula. Fructus enim *Galat. 5.* Spiritus est in omni bonitate, & iustitia, & veritate. Atque illud operam dæmon novum cum hominem, quo hodie indutus es, priori posthac verustate labefactes: verum quotidie in iustitia & sanctitate & veritate renoueris. Nam hoc nemo non potest, si velit: quemadmodum audisti, quod *Ioan. 1.* potestatem dederit filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius.

Quapropter non iam hoc dicere possumus, nos virtutes adipisci minime posse. Proclivis enim ac facilis via est: atque etiam si ob corporis afflictionem
arctat

Qua ratione facilius in caelum via sit. arcta quodammodo & angusta dicta est, tamen ob futurorum suorum spei recta & clara est, qui non stultè ambulat, verùm Dei voluntatem exactè intelligunt, atque ad dimicandum adversus diaboli hostis versutias, ipsius armaturam induunt, & in oratione atque obsecratione, cum patientia & spe in hoc ipsum inuigilant.

Matth. II.
Ephes. 5.

1. Tim. 6.

Ac proinde facito, vt. quemadmodum à me audisti, & eruditus es, firmumque fundamentum iecisti, in ipso abundes, crescens videlicet & proficiens, ac boni militis officio fungens: fidem habens, & bonam conscientiam, proborum operum testimonio confirmatam: iustitiam colens, pietatem, fidem, charitatem, patientiam, lenitatem: vitam sempiternam, ad quam vocatus es, apprehendens: omnem autem voluptatum ac vitiosarum affectionum cupiditatem, non modò quantum ad actionem, sed etiam quantum ad cogitationem, procul à te remouens: vt animam tuam ab omni spurcicie puram Deo exhibeas.

Cogitationes nostrae apud Deum in numero sunt. Non enim actiones duntaxat, verùm etiam cogitationes nostrae apud Deum in numero sunt, coronasque aut supplicia nobis conciliant. Siquidem

dem Christum simul, cum Patre ac Spiritu sancto in puris cordibus habitare perspectum habemus. Ac rursus illud non ignoramus, quod quemadmodum fumus apes, eodem modo pravae cogitationes divini Spiritus gratiam à nobis propellunt.

Quamobrem summo studio in hoc enitere, ut omni vitiosa cogitatione ex animo tuo extincta & deleta optimas quasque cogitationes in ea inseras, templumque Spiritus sancti te ipsum efficias.

Siquidem per cogitationes ad actiones ipsas venimus: atque omne opus à cogitatione, animique agitatione progrediens, paruum primò initium arripit, ac deinde tacitis incrementis augetur, ingens ad extremum efficitur. Ob eamque causam, nullo modo permittite, ut improba consuetudo tibi dominetur: verum donec recens est, parvam radicem è pectore tuo euellere; ne alioqui cum pullularit, ac radices suas altè infixerit, postea non nisi longo tempore, ac magno cum labore extirpari possit.

Ob id enim maiora peccata quotidie ad nos aditum habent, atque in animas nostras imperium obtinent, quoniam

Simile.

Per cogitationes ad actiones venimus.

Cauenda peccandi consuetudo.

Qui spernit modica paulatim decidet.

• Simile.

ijs, quæ minora esse videntur, hoc est improbis cogitationibus, inhonestis sermonibus, malisque colloquijs consentanea correctio minimè adhibetur. Vt enim in corporibus, qui parua vulnera negligunt, saniam plerumque, ac mortem sibi ipsis accersunt: ad eundem modum, etiam in animis hoc visum venit, ut qui minima vitia ac peccata nihil pendunt, grauiora sibi inuehant.

Prou. 8.

2. Pet. 2.

Quatenus autem grauiora peccata ipsis oboriuntur, contracto tandem habitu anima in contemptum cadit. *Impius enim, inquit ille, cum in profundum venerit, contemnit.* Ac deinceps, ut sus in coeno volutari gaudet, sic etiam anima illa prauæ consuetudini immersa, ne peccatorum quidem scortorem sentit, verum potius ipsis gaudet & oblectatur, vitiumque instar boni cuiuspiam arctissimè retinet. Atque ut etiam aliquando, recepta meliori mente, scelerum suorum sensu afficiatur, non tamen sine magno labore, ac sudore, ac praua consuetudine, cui vltro ac sponte se in seruitutem addixit, liberatur.

Quocirca omnibus viribus, ab omni mala cogitatione, atque omni vitiosa

consuetudine, te remoue, ac potius virtutibus assuesce, easque ita cole atque exerce, vt earum habitus tibi comparetur. Nam si paulum laboris in ipsis susceperis, atque earum habitum contraxeris, postea, Deo iuuante, citra laborem vllum proficies. Siquidem virtutis habitus animæ insitus, vtpote naturalem cum ea cognationem habens, Dei que ope adiutus, vix omnino mutationem vllam recipit, atque in primis firmus est, quemadmodum vides fortitudinem, & prudentiam, temperantiamque item, ac iustitiam, vix omnino mutationem vllam admittere, propterea quod animæ habitus & qualitates & operationes sint, eam penitus penetrantes.

Nam cum vitij affectiones, quæ nobis non naturales, sed aduentitiæ sunt, posteaquam ad habitum peruenerint, vix omnino dimoueri possint: quid afferri potest, quin virtus, quæ & naturaliter nobis à summo illo parente & effectore insita est, ipsiusque ope & adiumento nititur, si nobis non nihil laborantibus, per habitum in anima radices egerit, multò minus immutari

queat.

QVÆ